

MONITOR JAPOŃSKI

KWIECIEŃ 2017

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Japonii, ze szczególnym naciskiem na aktywność tego kraju w regionie Europy Środkowej i w Unii Europejskiej.

Materiał opracował dr Marcin Socha – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR JAPOŃSKI

KWIECIEŃ 2017

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

4 kwietnia: Japonia przywraca swojego ambasadora i konsula w Korei Południowej. Ministerstwo Spraw Zagranicznych poinformowało o przywróceniu ambasadora Nagamine Yasumasy po trzymiesięcznej nieobecności, w związku z protestem japońskich władz wobec pomnika poświęconego kobietom pocieszycielkom w Pusan. Wraz z nim do Korei wróci Konsul Generalny Morimoto Yasuhiro. Oficjalnym powodem ponownego wysłania dyplomatów jest zbliżająca się w maju zmiana władzy po aresztowaniu prezydent Park Geun-hye. Japońscy dyplomaci mają zwrócić się z oficjalną prośbą do nowej administracji o respektowanie porozumienia dotyczącego kobiet pocieszycielek.

5 kwietnia: Niemcy naciskają na zakończenie negocjacji dotyczących porozumienia handlowego z Japonią. Volker Kauder, jeden z bliskich sojuszników kanclerz Angeli Merkel udał się z wizytą do Tokio w celu przyspieszenia negocjacji nad porozumieniem handlowym. Jego zdaniem układ z Japonią będzie odpowiedzią na protekcjonistyczną politykę prezydenta Donalda Trumpa. Większość japońskiej klasy politycznej w tym premier Abe Shinzō podziela obawy przed silniejszą interwencją Stanów Zjednoczonych w proces międzynarodowych negocjacji handlowych.

7 kwietnia: Japonia popiera interwencję Stanów Zjednoczonych w Syrii. Premier Abe popiera sprzeciw Stanów Zjednoczonych wobec stosowania broni chemicznej. Wyowiedź pojawiła się zaraz po otrzymaniu informacji o ataku rakietowym Stanów Zjednoczonych na syryjską bazę lotniczą. Zdaniem japońskiego przywódcy działania Waszyngtonu mają zapobiec podobnym tragediom w przyszłości.

MIKE PENCE W JAPONII

Najważniejszym wydarzeniem minionego miesiąca była wizyta wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych w Tokio. Warto zwrócić uwagę na daleko idące zapewnienia o współpracy w zakresie bezpieczeństwa, ale również na asertywną postawę japońskiego ministerstwa finansów dotyczącą podpisania dwustronnego porozumienia handlowego.

18 kwietnia: Mike Pence z wizytą w Tokio. Dwa główne tematy poruszane podczas oficjalnej wizyty wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych w Japonii to zagrożenie ze strony Korei Północnej oraz podpisanie dwustronnego porozumienia handlowego. W kwestii bezpieczeństwa Mike Pence potwierdził przywiązanie Waszyngtonu do sojuszu z Japonią oraz zapewnił, że w rozmowach dotyczących zagrożenia ze strony Korei Północnej "wszystkie opcje są rozważane". Podczas wspólnej konferencji prasowej z premierem Abe Shinzō wezwano władze w Pekinie do silniejszego zaangażowania w rozwiązanie kryzysu. Jeśli chodzi o współpracę gospodarczą, wiceprezydent Pence otwarcie mówił o konieczności szerszego otwarcia japońskiego rynku na produkty ze Stanów Zjednoczonych oraz zwiększenia japońskich inwestycji. Jego najważniejszym celem jest spotkanie z ministrem finansów Asō Tarō, podczas którego ma zostać uzgodniony kształt przyszłej współpracy gospodarczej. Mike Pence odwiedził Japonię w ramach dziesięciodniowej wyprawy do Azji w celu wzmocnienia relacji handlowych Stanów Zjednoczonych z państwami regionu.

18 kwietnia: japońskie ministerstwo obrony gotowe do wysłania sił samoobrony do Korei w celu ewakuacji swoich obywateli. Minister obrony Inada Tomomi ogłosiła rozpoczęcie przygotowań japońskich sił obronnych do ewentualnej operacji ewakuacji japońskich obywateli przebywających na Płw. Koreańskim. Wypowiedź, która jest wyrazem nowej interpretacji japońskiej konstytucji oraz wprowadzenia nowych regulacji ds. bezpieczeństwa, budzi kontrowersje w Korei Południowej.

19 kwietnia: Mike Pence zdecydowanie o Korei Północnej. Wiceprezydent Stanów Zjednoczonych Mike Pence przestrzegł reżim Korei Północnej przed dalszymi próbami zaognienia konfliktu. Podczas przemówienia w amerykańskiej bazie wojskowej Yokosuka w Tokio zapewnił o gotowości Waszyngtonu do zdecydowanej odpowiedzi na jakikolwiek atak przy użyciu broni konwencjonalnej lub nuklearnej. Ponownie zapewnił o trwałości sojuszu z partnerami azjatyckimi w tym z Japonią.

20 kwietnia: brak porozumienia w sprawie umowy handlowej ze Stanami Zjednoczonymi. Rząd w Tokio niechętnie odpowiada na propozycje Stanów Zjednoczonych dotyczące podpisania dwustronnego porozumienia handlowego. Minister Asō Tarō nie widzi możliwości otwarcia chronionych gałęzi gospodarki takich jak handel produktami rolnymi i wołowiną. Jego zdaniem w ramach TPP Japonia była w stanie iść na dalsze ustępstwa względem Waszyngtonu ze względu na potencjalne zyski płynące z wymiany handlowej z pozostałymi partnerami. Jednocześnie władze w Tokio zapowiadają kontynuację negocjacji nad ratyfikacją TPP bez udziału Stanów Zjednoczonych. Podczas rozmów z wiceprezydentem Mikiem Pencem nie udało się osiągnąć porozumienia co do kształtu przyszłej współpracy gospodarczej. Rząd w Waszyngtonie chce skupić się na

kwestiach handlowych. Politycy w Tokio proponują szerszy zakres współpracy obejmujący inwestycje w sektorze infrastrukturalnym.

21 kwietnia: zacieśnienie współpracy Japonii z Australią. Julie Bishop, australijska minister spraw zagranicznych wezwała rząd w Pekinie do zwiększenia wysiłków mających na celu zmniejszenie zagrożenia balistycznego ze strony Korei Północnej. Australijski rząd zadeklarował gotowość do ścisłej współpracy z Japonią, Stanami Zjednoczonymi i Koreą Południową mającej na celu skłonienie ChRL do pełnego wykorzystania swoich możliwości w tym zakresie. Podczas spotkania z japońską minister obrony Inadą Tomomi oraz ministrem spraw zagranicznych Kishidą Fumio podjęto decyzję o pogłębieniu współpracy w zakresie bezpieczeństwa. Minister Kishida zaproponował rozszerzenie mechanizmów współpracy na morzach Wschodniochińskim i Południowochińskim o Indie.

23 kwietnia: japoński minister finansów broni swobodnej polityki monetarnej. Podczas dyskusji propozycji Stanów Zjednoczonych dotyczącej ściślejszej kontroli Międzynarodowego Funduszu Walutowego nad polityką monetarną Asō Tarō wyraził odmienne stanowisko stwierdzając, że nierówności handlowych nie da się zniwelować tylko i wyłącznie operując kursami walut. Minister finansów opowiedział się za koniecznością wprowadzenia działań makroekonomicznych i strukturalnych. Administracja Donalda Trumpa kontynuuje oskarżenia pod adresem państw posiadających nadwyżki obrotowe w handlu ze Stanami Zjednoczonymi, takich jak Japonia, Chiny i Niemcy. Asō zwrócił również uwagę na fakt, że większość nadwyżki obrotowej na japońskich rachunkach pochodzi z większych dywidend oraz zysków z zagranicznych inwestycji a nie z podwyższonego eksportu.

25 kwietnia: Sekretarz Generalny PLD weźmie udział w szczycie New Silk Road. Premier Abe Shinzō pragnie poprawić relacje z Pekinem w związku z rosnącym napięciem wokół Korei Północnej. W związku z tym w majowym szczycie poświęconym projektowi Nowego Jedwabnego Szlaku udział weźmie Nikai Toshihiro, Sekretarz Generalny Partii Liberalno-Demokratycznej. Japoński rząd jest jednak sceptycznie nastawiony do wspieranego przez ChRL Azjatyckiego Banku Inwestycji Infrastrukturalnych (AIIB), który ma sfinansować projekt jednego pasa. Nikai jest przedstawicielem coraz mniejszej grupy polityków w PLD posiadających stosunkowo dobre kontakty z Chinami. Wraz z nim w szczycie wezmą najprawdopodobniej udział minister handlu Seko Hiroshige oraz przewodniczący Japońskiej Federacji Biznesu Sakakibara Sadayuki.

26 kwietnia: nieoczekiwana zmiana w japońskim rządzie. Premier Abe musiał powołać nowego ministra ds. rekonstrukcji po tym jak Imamura Masahiro w jednym z wywiadów stwierdził, że "dobrze się stało że trzęsienie w marcu 2011 roku uderzyło w mniej zaludniony region". Jego miejsce zajął Yoshino Masayoshi, były

minister środowiska. Będzie odpowiedzialny za kierowanie procesem odbudowy terenów zniszczonych przez trzęsienie ziemi i tsunami.

27 kwietnia: Stany Zjednoczone przenoszą część wojsk z Okinawy na Guam.

Władze w Waszyngtonie planują przeniesienie czterech z dziewiętnastu tysięcy żołnierzy stacjonujących w prefekturze Okinawa na wyspę Guam. Operacja ma się rozpocząć w roku 2024. Głównym celem jest zmniejszenie uciążliwości dla mieszkańców Okinawy. Kolejnych trzech tysięcy żołnierzy ma zostać przeniesionych na Hawaje. Ostatecznie liczba amerykańskich jednostek stacjonujących na Okinawie ma zostać zredukowana do dziesięciu lub jedenastu tysięcy. Plany redukcji liczby żołnierzy nie są w stanie uspokoić nastrojów części mieszkańców Okinawy, którzy domagają się przeniesienia bazy poza prefekturę.

28 kwietnia: Abe apeluje w Londynie o "sprawne" wyjście z UE.

Japoński przywódca poprosił brytyjską premier Teresę May o zapewnienie łagodnych warunków wyjścia z UE dla zagranicznych przedsiębiorstw. Premier Japonii pochwalił dążenie do przejrzystości w negocjacjach rozwodowych. Jego celem jest zapewnienie poparcia dla japońskich firm działających na terenie Wielkiej Brytanii. Producenci samochodów tacy jak Nissan oraz konglomerat Hitachi zatrudniają w tym kraju ponad 140 000 pracowników. Pomimo widma Brexitu inwestycje japońskich firm nadal rosną. Firma SoftBank przejęła brytyjską spółkę ARM, Nissan zapowiedział produkcję nowego modelu samochodu w fabryce w Sunderland a Toyota zainwestowała 240 milionów GBP w brytyjskim Derby.

28 kwietnia: ciąg dalszy japońsko-rosyjskich negocjacji.

Premier Abe Shinzō oraz prezydent Władimir Putin spotkali się w Moskwie w celu omówienia projektów współpracy gospodarczej na spornych Kurylach Południowych. Jest to już trzecie spotkanie najwyższego szczebla, którego długotrwałym celem ma być podpisanie traktatu pokojowego. W przyszłym miesiącu grupa biznesmenów i polityków ma odwiedzić sporne terytoria w celu dokonania oceny możliwości współpracy gospodarczej i infrastrukturalnej. Premier Abe odczytał listy Japończyków pochodzących ze spornych wysp, w których proszą o możliwość odwiedzenia grobów przodków. Prezydent Rosji obiecał zorganizowanie transportu lotniczego dla byłych mieszkańców i ich rodzin. W komentarzach nie wspomniano o postępkach rozmów nad uregulowaniem sporu terytorialnego.

30 kwietnia: Japończycy podzieleni w sprawie rewizji konstytucji.

Po przedłużeniu kadencji, kolejnym wyzwaniem stojącym przed premierem Abe będzie najprawdopodobniej rewizja Artykułu 9. japońskiej konstytucji. Pomimo rosnącego zagrożenia ze strony Korei Północnej Japonia pozostaje głęboko podzielona jeśli chodzi o przyszłość ustawy zasadniczej. Najnowsze badania opinii publicznej pokazały, że 49% ankietowanych opowiada się za zmianą konstytucji podczas gdy 47% jest przeciwnych rewizji.

II. JAPONIA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

4 kwietnia: nowy ambasador RP Pan Jacek Izydorzycy rozpoczyna misję. Ambasador RP w Japonii złożył kopie listów uwierzytelniających na ręce wiceministra spraw zagranicznych Japonii. Jednym z pierwszych wyzwań stojących przed nowym ambasadorem będzie nadzorowanie wydarzeń i uroczystości związanych z obchodami w 2017 r. 60. rocznicy wznowienia oraz przypadającej w 2019 r. 100. rocznicy ustanowienia oficjalnych stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską a Japonią.

11 kwietnia: czeski sektor robotyki z misją w Japonii. Na początku kwietnia 2017 roku przedstawiciele czeskich firm i instytucji naukowych związanych z sektorem robotyki udali się z misją gospodarczą do Japonii gdzie odwiedzili ośrodki naukowe i technologiczne w Tokio, Nagoi, Tsukubie i Osace. Do Japonii pojechali reprezentanci takich firm jak: VOP CZ, CertiCon, FCC průmyslové systémy i AutoCont CZ. Wyorawie przewodził prof. Vladimír Mařík, dyrektor Czeskiego Instytutu Informatyki, Robotyki i Cybernetyki na Czeskim Uniwersytecie Technicznym. Celem misji było zaprezentowanie osiągnięć czeskich instytucji w opracowaniu rozwiązań dla Przemysłu 4.0, takich jak rozpoznawanie obrazu, sztuczna inteligencja, autonomiczny transport, zintegrowane systemy sterowania oraz zespoły robotów. Czescy producenci mogli zaprezentować swoje rozwiązania dla największych potentatów gospodarczych jak Mitsubishi i Toyota. Oprócz poszukiwania potencjalnych klientów, podobne misje mają na celu rozpoczęcie współpracy naukowej i technologicznej pomiędzy uniwersytetami oraz wyspecjalizowanymi instytucjami rządowymi.

12 kwietnia: inauguracja obchodów 60. rocznicy wznowienia stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską a Japonią. 18 maja 1957 r. ratyfikowano polsko-japoński Układ, na mocy którego wznowiono stosunki dyplomatyczne na szczeblu ambasad. W tym roku przypada 60. rocznica tego wydarzenia, które będzie towarzyszyć szereg wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych. W Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Japonii odbyła się uroczysta inauguracja obchodów 60. rocznicy. Ambasador RP w Japonii, Pan Jacek Izydorzycy wygłosił przemówienie, w którym podkreślił znaczenie wymiany kulturalnej w rozwijaniu dwustronnych relacji.

15 kwietnia: Polska potencjalnym odbiorcą japońskich rozwiązań energetycznych. Ministerstwo Gospodarki, Handlu i Przemysłu wymienia nasz kraj jako przykład rozwijającej się gospodarki europejskiej opartej na spalaniu węgla. Jest to kolejna odsłona strategii eksportu wydajnych technologii energetycznych stosowanych w elektrociepłowniach węglowych. Podczas spotkania nowego ambasadora RP Pana Jacka Izydorzycy z przedstawicielami Japońsko-Polskich Grup Przyjaźni w Parlamencie Japonii głównym tematem była właśnie współpraca

energetyczna i technologie "czystego węgla". Japońskie ministerstwo gospodarki powołuje się na przykłady państw, które w związku z szybkim rozwojem gospodarczym muszą opierać sektor produkcji energii elektrycznej na węglu. Opracowanie jest najprawdopodobniej przygotowaniem międzynarodowej i krajowej opinii publicznej do planów zwiększenia udziału węgla w japońskim koszyku energetycznym w związku z koniecznością wyłączenia większości japońskich reaktorów jądrowych.

18 kwietnia: Beam Suntory rozpoczyna współpracę z Stock Spirits na Słowacji. Japoński producent alkoholi Beam Suntory, który od dłuższego czasu rozwija aktywność na rynkach EŚW podjął decyzję o nawiązaniu współpracy z nowym dystrybutorem firmą Stock Spirits. Firma posiada już pozytywne doświadczenia we współpracy z firmą Stock, która jest odpowiedzialna za dystrybucję jej produktów na rynku polskim. W zeszłym roku japońska firma przejęła trzy marki alkoholi sprzedawanych w Czechach i planuje dalszy rozwój.

III. SYTUACJA GOSPODARCZA

3 kwietnia: japońskie spółki odnotowują rekordowe przejęcia zagraniczne. Wartość zagranicznych aktywów przejętych przez japoński biznes w zeszłym roku wzrosła o około 30% osiągając rekordową wartość 97. miliardów USD. Zwiększenie zagranicznych przejęć jest efektem niskich stop procentowych w Japonii. Największą transakcją może pochwalić się grupa SoftBank, która przejęła brytyjską firmę ARM Holdings za 30 miliardów USD. Na drugim miejscu znalazło się przejęcie browarów w Europie Środkowo-Wschodniej przez grupę Asahi o łącznej wartości 7,8 miliarda USD. Niskie stopy procentowe i zastój na rynku lokalnym popycha mniejsze firmy do poszukiwania możliwości rozwoju za granicą. Niestety tylko około 20% operacji przejęcia i fuzji z zagranicznymi podmiotami zakończyło się powodzeniem. Najwyraźniejszym przykładem zagrożeń są problemy grupy Toshiba, która notuje olbrzymie straty po zakupie amerykańskich spółek energetycznych.

5 kwietnia: Donald Trump obawia się przejęcia Westinghouse Electric przez chińskich inwestorów. Po zapowiedziach dotyczących konieczności sprzedaży spółki Westinghouse Electric przez grupę Toshiba, administracja w Waszyngtonie obawia się zainteresowania chińskich inwestorów. Rozpoczęto poszukiwania inwestora w Stanach Zjednoczonych lub w którymś z państw sojusznicych. Jedną z najstarszych amerykańskich firm produkujących reaktory jądrowe w przeszłości była bacznie obserwowana przez chińskich inwestorów i cieszyła się zainteresowaniem chińskich służb. Nowa administracja obawia się przejęcia zdobyczy technologicznych w sektorze energetyki jądrowej. Japońskie władze również podejmą działania, mające na celu powstrzymanie chińskiego kapitału przed

przejęciem spółki. Chińska oferta zostanie najprawdopodobniej odrzucona przez Komitet ds. Zagranicznych Inwestycji, który aprobeuje każdą transakcję przejęcia kapitału w spółkach o znaczeniu strategicznym. Największe zagrożenie płynie więc ze strony firm posiadających ukryty kapitał chiński.

18 kwietnia: Beam Suntory rozpoczyna współpracę z Stock Spirits na Słowacji. Japoński producent alkoholi Beam Suntory, który od dłuższego czasu rozwija aktywność na rynkach EŚW podjął decyzję o nawiązaniu współpracy z nowym dystrybutorem firmą Stock Spirits. Firma posiada już pozytywne doświadczenia we współpracy z firmą Stock, która jest odpowiedzialna za dystrybucję jej produktów na rynku polskim. W zeszłym roku japońska firma przejęła trzy marki alkoholi sprzedawanych w Czechach i planuje dalszy rozwój.

24 kwietnia: podział w grupie Toshiba. Japoński gigant, który przeżywa obecnie jeden z największych kryzysów w swojej historii zapowiedział podział na cztery oddzielne filie. W wyniku transformacji, która ma rozpocząć się w lipcu tego roku 19 000 pracowników zostanie przeniesionych do innych spółek. Podział ma powstrzymać katastrofalną sytuację finansową związaną z przejęciem nierentownej firmy nuklearnej Westinghouse Electric. Filie mają odpowiadać za działalność w czterech sektorach: inwestycje infrastrukturalne, energetyka, elektronika oraz technologie informatyczne i komunikacyjne.

25 kwietnia: Japońska kandydatura na EXPO 2025. Japoński rząd złożył przedstawił oficjalny projekt organizacji Expo 2025 w Osace. Największym przeciwnikiem Osaki będzie najprawdopodobniej Paryż, który również startuje w konkursie. Termin składania wniosków mija 22 maja a wyniki zostaną ogłoszone w listopadzie 2018 roku. Motywem przewodnim japońskiej propozycji są wyzwania stojące przed społeczeństwem przyszłości.

27 kwietnia: przyszłość Westinghouse zależy od uruchomienia nowego reaktora w Szanghaju. Pomyślne otwarcie nowego reaktora położonego na południe od Szanghaju zaplanowane na drugą połowę tego roku może zadecydować o przyszłości spółki Westinghouse Electric Co. Przypomnijmy, że jest to firma, której przejęcie spowodowało katastrofalną sytuację w koncernie Toshiba. W Szanghaju ma zostać uruchomiony nowy model reaktora Sanmen AP1000, którego nie udało się wprowadzić na terenie Stanów Zjednoczonych. Jeżeli uruchomienie instalacji zakończy się pomyślnie, firma Westinghouse może spodziewać się kolejnych klientów w Chinach, Indiach, Afryce Południowej, Meksyku i Czechach. Nowy reaktor jest najnowszym osiągnięciem technologicznym firmy Westinghouse. Jest prostszy w konstrukcji i znacznie bezpieczniejszy niż podobne jednostki.

KOMENTARZ

1. Jednym z najważniejszych wydarzeń minionego miesiąca była wizyta wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych w Azji. Mike Pence jest odpowiedzialny za prowadzenie rozmów zmierzających do podpisania dwustronnego porozumienia gospodarczego z Japonią, które miałyby zastąpić Partnerstwo Transpacyficzne. Premier Abe i minister Asō nie porzucają idei szerszej integracji i proponują kontynuację rozmów nad TPP bez udziału Stanów Zjednoczonych. Co więcej, perspektywa podpisania partnerstwa gospodarczego z Unią Europejską, również jest prezentowana jako alternatywa dla protekcyjnej polityki handlowej Białego Domu. Zważywszy na nikły potencjał organizacji bez najważniejszego gracza, przywiązanie Japonii do TPP i podkreślanie przewagi multilateralnych instytucji handlowych może być traktowane jako strategia negocjacyjna przed nadchodzącymi rozmowami z Waszyngtonem.

2. Podczas rozmów handlowych z wiceprezydentem Stanów Zjednoczonych, minister Asō Tarō zaprezentował asertywną postawę i daleko idącą powściągliwość. W porównaniu z koncyliacyjnym nastawieniem japońskiego rządu jakie można było zaobserwować zaraz po objęciu urzędu przez Donalda Trumpa, początek rozmów gospodarczych pokazał, że Tokio będzie przede wszystkim bronić własnych interesów. Minister Asō nie jest przychylny pomysłom szerszego otwarcia japońskiego rynku dla produktów pochodzących ze Stanów Zjednoczonych. Podczas spotkania z Mikiem Pencem nie osiągnięto porozumienia dotyczącego przyszłego kształtu współpracy gospodarczej. Japonia zdecydowanie odrzuca również krytykę ze strony Waszyngtonu dotyczącą jej polityki monetarnej oraz propozycje ustanowienia ściślejszej kontroli Międzynarodowego Funduszu Walutowego nad mechanizmami państw członkowskich.

3. Wydarzenia ubiegłego miesiąca należy rozpatrywać z perspektywy gwałtownego pogorszenia bezpieczeństwa w regionie Azji i Pacyfiku. Co ciekawe, obecny rząd w obliczu rosnącego napięcia odwołuje się do podobnych pomysłów współpracy co podczas pierwszej kadencji Abe Shinzō w roku 2007. Wówczas w porozumieniu z administracją Geорга W. Busha promowano zacieśnienie relacji strategicznych pomiędzy Stanami Zjednoczonymi, Japonią, Australią i Indiami. Inicjatywa została jednak szybko porzucona z uwagi na zdecydowany sprzeciw pro-chińskich sił politycznych w Australii i Indiach oraz szybkie ustąpienie premiera Abe. Tym razem rozszerzenie współpracy jest uzasadniane głównie zwiększeniem zagrożenia ze strony Korei Północnej. Chiny przedstawiane są jako kluczowy gracz, który może przyczynić się do rozwiązania problemu. Być może w nowym, pro-chińskim wydaniu oraz perspektywie stabilnych rządów premiera Abe mechanizmy poszerzonej współpracy regionalnej przetrwają dłużej.

4. Wydarzenia związane z rosnącym zagrożeniem nuklearnym ze strony Korei Północnej miały widoczny wpływ na relacje Japonii z najbliższymi sąsiadami. Kluczowa rola Chin w nawiązaniu dialogu z reżimem w Pjongjangu popycha rząd w Tokio do zaprezentowania ostrożniejszej postawy wobec Pekinu. Zapowiedź udziału Sekretarza PLD na szczyt dotyczący Nowego Jedwabnego Szlaku może zwiastować powrót do polityki budowania relacji opartych na wspólnym interesie gospodarczym a nie na animozjach historycznych. Wydaje się, że groźba ataku ze strony Korei Północnej doprowadziła również do wyciszenia wzajemnych oskarżeń pomiędzy rządami w Seulu i Tokio. Pomimo nacjonalistycznych nastrojów politycznych, przywrócenie japońskiego ambasadora i konsula w Korei Południowej było konieczne w celu skutecznej koordynacji działań sojusznicznych. Ścisła współpraca w zakresie bezpieczeństwa ze Stanami Zjednoczonymi została negatywnie odebrana przez władze w Moskwie, które z zaniepokojeniem przyglądają się eskalacji napięcia. Zdaniem niektórych ekspertów współpraca pomiędzy Tokio a Waszyngtonem może doprowadzić do spowolnienia dialogu dotyczącego uregulowania kwestii Kuryli Południowych.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

